

Herfsttrek 1978.Tussentijds verslag, berustend op waarnemingen tot 15 oktober.

Op de post aan de boulevard bij Bloemendaal aan Zee neemt de Vogelwerkgroep Haarlem weer trek waar vanaf 23 september, hoofdzakelijk in de weekends en voor zover mogelijk ook op door-de-weekse dagen, vooral bij gunstig trekweer. Er zal met waarnemen worden doorgedaan tot 5 nov.

Na het koude voorjaar en de slechte zomer was het weer in sept. niet veel beter. Ondanks de harde wind in de laatste week van sept. was er toch nog een matige tot zwakke trek van Graspiepers.

In de eerste week van okt. was het ook nog geen gunstig weer voor de trek. Op 1 okt. een harde N.O.-wind met toch nog zwakke trek van Huiszwaluwen, Boerenzwaluwen, Kieviten en Grauwe ganzen. Op de overige dagen van die week was er grondmist of nevel, waardoor we geen trek te zien kregen. Op 4 okt. woei de wind uit de noordwesthoek; met deze wind trekken de vogels niet.

Pas op 7 oktober in de middag na een zware grondmist in de morgen trad er een weersverbetering op; en dan zien we, al is het reeds middag, de Vinken doortrekken.

Op zondag 8 oktober was het werkelijk ideaal trekweer met een zwakke zuidoostelijke wind en aanvoer van warme lucht tussen een hogedrukgebied boven de Balkan en een lagedrukgebied op de Atlantische Oceaan door, met een warmte-sector over Ierland. Deze situatie met zwakke wind uit de zuidoosthoek hield verder de gehele week aan.

Die 8ste okt. is de topdag voor de zichtbare doortrek geworden, tot dusver. Een brede stroom Vinken, Spreeuwen, Graspiepers, Ringmussen en vele andere soorten trokken tot in de middag langs de kust en over de duinen in zuidelijke richting. Later op de ochtend namen we ook troepen Spreeuwen en zelfs Vinken waar die uit oostelijke richting uit het binnenland kwamen en rechtlijnig over zee trokken richting Engeland. Dit is de z.g. breedfronttrek, waarbij de vogels zich niet door de zee langs de kust laten stuwten, maar in hun voorkeursrichting blijven vliegen.

Dit mooie weer hield aan tot zaterdag 14 okt. met temperaturen boven de 20°C, terwijl aan de kust de nachttemperatuur niet onder de 10°C kwam. Elke dag, als de grondmist opgetrokken was, was er trek van vogels en 's nachts hoorden we lijsters overtrekken. Kraaientrek van enige betekenis is er nog niet geweest. De eerste troepjes trekkende Kauwen en enkele Roeken zagen we op 11 oktober. Bonte kraaien zijn nog niet verschenen.

Janner genoeg hing er juist op het weekend 14 en 15 oktober over het hele land een zware mist, die de vogeltrek lamlegde, evenals trouwens het menselijke vliegverkeer, wat een chaos op Schiphol veroorzaakte.

Mezentrek

Dit jaar kunnen we ons weer verheugen over de trek van nezen. Het is altijd weer een koddig gezicht een troepje trekkende mezen langs te zien komen. Eerst namen we ze waar, vliegend van vlierbosje tot vlierbosje, maar met het mooie weer in de week na 8 okt. kwamen ze in troepjes langs, soms hoog overvliegend, Koolnezen, Pimpels en ook Zwarte nezen. Als er trek van nezen is ziet men vaak ook Grote bonte spechten meetrekken. En inderdaad zagen we enige malen een Grote bonte specht langs komen.

Graspieper

In de tweede helft van sept. trokken er wel wat Graspiepers, naar slechts in matig aantal. De beste trekdagen waren 18, 20, 23, 24 en 26 sept. en verder in oktober de 8e, 9e en 10e. Om enige aantallen te noemen: Op 24 sept., 8, 9 en 10 okt. werden resp. geteld in elk ca. 2 1/2 uur 490 in 89 troepen, 350 in 109 troepen, 200 in 75 troepen en 210 in 70 troepen.

Spreeuw

De trek van Spreeuwen is nog maar matig. In het eerst waren de aantallen laag. Pas op 9 okt. telden we zo'n 6900 Spreeuwen in 168 troepen in gestuwde trek langs de kust en 1300 in 4 troepen in westelijke richting over zee naar Engeland. Ook de 10e en de 11e was er trek zee in. Op 14 en 15 okt. was de troep Spreeuwen, die in het duin rondzwierven en op de duindoornbessen fourageerden, aangegroeid met door de mist gestrande troepen tot meer dan vijfduizend.

Vink

De trek van Vinken zette op 20 sept. aarzelend in. Op 28 sept. werd de eerste Keep gehoord. Op 8 okt. onder gunstige omstandigheden en juist op de tijd, dat de eerste piek in de vinkentrek te verwachten was, kwamen de Vinken in grote getale langs. We telden die dag van 6.45 - 11.10 uur 3050 Vinken in 219 troepen. Het opvallende was, dat in het verloop van de morgen de trek steeds in intensiteit toenam. De vier uurtotalen van 7 tot 11 uur waren resp. 70, 200, 450 en 2100. De trek ging door tot in de middag.

Op maandag 9 okt. telden we van 7.35 tot 10.00 uur 2200 Vinken in 162 troepen en 2 troepen over zee richting west. Die dag was er een opmerkelijke inzinking tussen 9.00 en 9.30 uur. Dit blijkt uit de volgende kwartiercijfers: In het eerste waarnemingsuur kwamen er ± 300 Vinken per kwartier langs, daarna kwartieren van resp. 240, 220, 60, 90, 200 en 130.

Op 10 okt. vlogen er minder Vinken langs, van 8.00 tot 10.30 uur slechts 750 in 103 troepen. Het grootste aantal passeerde tussen 9 en 10 uur met resp. 136, 103, 108 en 132 Vinken per kwartier.

Op 11 okt. zagen we de eerste Vinken pas na 8.30 uur. Tot 10.30 uur bedroegen de kwartiercijfers resp. 70, 100, 70, 180, 160, 250, 105 en 40.

Het aantal Kepen is nog niet groot. Op 8, 11 en 12 okt. zijn er meerdere waargenomen.

Veldleeuwerik

Op 1 okt. trokken de eerste troepjes langs; hun aantal is nog minien.

Op 10 en 11 okt. was het getelde aantal boven de honderd, namelijk resp. 135 in 38 troepjes en 200 in 42 tr. die over de zeereep vlogen. Ook enkele zingende Boonleeuweriken trokken voorbij in die dagen.

Lijsters

In de week van 8 - 14 okt. is er 's nachts veel trek van vooral Zanglijsters en Koperwieken geweest en ook van Merels. 's Avonds kon men ze horen overvliegen en 's morgens waren ze plotseling aanwezig of er trokken er in de vroege morgenuren nog langs in klein aantal. Ook kwamen er uit zee landinwaarts vliegen. Het aantal in de duinen op de bessen fouragerende lijsters is nog matig, Zanglijsters, Koperwieken, Merels, een klein aantal Kramsvogels en ook enige Grote lijsters. Grote lijsters zagen we trekkend langs komen op 8, 9 en 10 okt. met resp. 6, 2 en 5 eks.

Kievit

Vanaf 1 okt. was er trek van Kieviten. Op 10 en 11 okt. trokken er resp. 87 en 203 langs de kust, terwijl er toen resp. 20 en 228 op onze waarnemingsplek uit het oosten kwamen en westwaarts over zee gingen.

De trek van Kneuen was maar matig en ook Groenlingen kwamen maar in klein aantal langs. Ringrussen trokken de laatste week door: 8 okt. 250, 10 okt. 90 en 11 okt. 80 eks. Verder werden er waargenomen: enkele Puffers, Rietgorzen en Sijsjes, maar deze laatste soorten zijn alleen te herkennen als ze dicht over de waarnemers vliegen of geluid geven. Zwaluwen en Witte kwikstaarten kwamen regelmatig in enkele eks. langs. Op 1 okt. zelfs een troep van 45 Huiszwaluwen. Op 9 en 10 okt. zagen we nog een Gierzwaluw langstrekken en op 24 sept. enkele Gele kwikstaarten.

Roofvogels: Wat we tot dusver aan roofvogels zagen is niet noemenswaard. Een enkele maal een Sperwer, verder een Boonvalk op 1 okt. en een Buizerd op 10 okt.

Weinig trek van zeevogels: We letten hier ook niet speciaal op. Wel was er geregelde trek van Meeuwen, vooral Kapmeeuwen, langs de kust naar het zuiden.